

به صدای خود شان: مستندسازی و یادبود فراگیر و قربانی محور آوارگی اجباری

تحقق مشارکت معنادار و منصفانه آوارگان اجباری

مشارکت آوارگان اجباری در فرایندهایی که بر آنها تأثیر می‌گذارد برای پاسخگویی بهتر به نیازهای آنها، اعطای عاملیت به آنها در مسائلی که زندگی آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد و بهره‌گیری از تجربیات و دیدگاه‌های منحصر به فرد آنها، بسیار مهم است. اما آوارگان اجباری، به ویژه گروه‌هایی که در جامعه بیش از دیگران به حاشیه رانده شده و وادار به سکوت شده‌اند، از جمله زنان، جامعه‌ال‌جی‌بی‌تی کیو پلس (LGBTQI+)، افراد دارای معلولیت، کودکان، اقلیت‌های قومی و مذهبی و افرادی که در اردوگاه‌های پناهندگان و آوارگان داخلی زندگی می‌کنند، در اظهار عاملیت و توانایی برای مشارکت کامل در فرایندها و سیاست‌هایی که مستقیماً بر آنها تأثیر می‌گذارد، با چالش‌ها و موانع زیادی روبرو هستند. ایجاد شرایط مناسب برای سهیم ساختن بهتر آوارگان اجباری در تدوین دستور کار خود شان بدون اعمال فشار خارجی، بسیار مهم است.

پیشنهادها

تضمین امنیت و ایمنی

در بسیاری از زمینه‌های آوارگی اجباری، به ویژه آوارگان داخلی که هنوز در مناطق جنگی هستند یا افرادی که تحت سلطه رژیم‌های سرکوبگر زندگی می‌کنند، فقدان امنیت و ایمنی بزرگ‌ترین مانع مشارکت است. مردم به خاطر ترس از برخورد تلافی‌جویانه یا به دلیل ننگ اجتماعی و کلیشه‌های منفی که زاینده شرایط تبعیض‌آمیز است، از صحبت کردن و اشتراک‌گذاری تجربیات خود هراس دارند. برای تضمین امنیت شرکت‌کنندگان، شناسایی خطراتی که متوجه آنها است، ارزیابی مداوم آن خطرات و تدوین راهبردهایی برای کاهش خطرات، متناسب با هر زمینه، امری حیاتی است.

کاهش محدودیت‌های آزادی تردد

محدودیت آزادی تردد، توانایی آوارگان اجباری را برای مشارکت در فرایندها و سیاست‌هایی که بر آنها تأثیر مستقیم دارد، محدود می‌کند. بسیاری از آوارگان، بدون آزادی تردد، در اردوگاه‌های آوارگان داخلی یا پناهندگان در کشورهای همسایه زندگی می‌کنند. حتی افرادی که در کشورهای میزبان پناهندگی و اقامت گرفته‌اند برای شرکت در مجامع و گفتگوها در مورد موضوعاتی که بر آنها تأثیرگذار است، با مشکل دریافت ویزا روبرو هستند. بسیار مهم است دسترسی به ویزا تسهیل شود و، متناسب با هر زمینه، روش‌ها و کانال‌های ارتباطی مؤثر ایجاد شود.

ارائه حمایت مالی و برنامه‌های اجتماعی

وضعیت دردناک آوارگان اجباری باعث می‌شود که آنها نیازهای اولیه خود را در اولویت قرار دهند. آنها فرصت نشستن و صحبت کردن در مورد تروما و تجربیات خود را ندارند. سازمان‌های مربوط به آوارگان اجباری اغلب به دلیل دشواری دسترسی به سیستم کمک‌ها و برآورده کردن الزامات کمک‌کنندگان، فاقد منابع مالی برای مشارکت در فرایندهای تصمیم‌گیری‌اند. ارائه حمایت مالی به سازمان‌های آوارگان اجباری و تشکیل ائتلاف با سایر سازمان‌هایی که می‌توانند کمک، منابع و خدمات پشتیبانی ارائه دهند، از اهمیت فراوان برخوردار است.

ایجاد فضاهای امن

بیشتر آوارگان اجباری در کشور مبدأ خود قربانی خشونت شده‌اند و با فقر، کمبود حمایت روانی-اجتماعی، خشونت و حاشیه‌نشینی در جوامع عبوری و میزبان، دست و پنجه نرم می‌کنند. تروما آوارگان اجباری را به شدت آسیب‌پذیر می‌سازد، اعتماد آنها را از بین می‌برد و مانع مشارکت آنها در فرایندهایی می‌شود که بزرگ‌ترین دغدغه آنها است. بنابراین، ایجاد اعتماد مجدد

و کار با این جوامع برای شناسایی و ایجاد فضاهای مناسب و امن، چه به صورت فیزیکی و چه مجازی، برای درگیر ساختن آنها، حیاتی است. کسب اعتماد نیازمند صرف وقت بر روی ایجاد روابط برابر است که در آن دانش، تجربه و ظرفیت آوارگان اجباری، به دیده قدر نگریده و ارزشمند شمرده می شود. همچنین، توجه به تنوع گسترده تجربیات، ویژگی های فرهنگی و اجتماعی، شرایط و چالش های آنها نیز مهم است؛ متخصصان باید با این جوامع همکاری کنند تا زمان مناسب برای سهم سازی آنها را تعیین و انتظارات آنها را مدیریت کنند.

تقویت ظرفیت و ایجاد روابط برابر

مشارکت آوارگان اجباری اغلب به دلیل کمبود دسترسی به اطلاعات، شبکه و منابع مرتبط، محدود می شود. ارائه آموزش تقویت ظرفیت در زمینه حقوق بشر، تروما و سلامت روان و حمایت روانی-اجتماعی، مستندسازی و رویکردهای بیان حقیقت و نیز آموزش ارتباطات و دادخواهی به هدف آماده سازی آوارگان اجباری برای مشارکت مؤثر در فعالیت ها، ضروری است. همچنین، مهم است از تشکیل انجمن های تحت رهبری آوارگان اجباری و ارائه حمایت مالی و فنی به آنها، پشتیبانی شود. لازم است برای پرهیز از تداخل، ترویج مکملیت، رفع شکاف های عملی و تبادل دانش، هماهنگی بین گروه های آوارگان اجباری و کنشگران مرتبط، از جمله دولت ها/مقامات و کمک کنندگان تسهیل شود. مهم است به جای تحمیل ساختارها یا فرایندهای جدید، ساختارها و فرایندهای موجود در آوارگان اجباری که می توان آنها را تقویت کرد، شناسایی شود.

ایجاد زمینه های وسیع مشارکت

برای تضمین مشارکت تمامی گروه ها، مهم است رویه هایی ایجاد شود تا حضور نه تنها نخبگان یا صاحبان قدرت را، بلکه حضور اعضای گروه های حاشیه ای از جمله جوانان، زنان، جوامع LGBTQI+، جمعیت های سالمندان و افراد دارای توانایی های متفاوت را نیز تسهیل کند. به وجوه اشتراک بیندیشید و به هر آنچه که می تواند مانع مشارکت باشد از جمله جنسیت، نژاد، طبقه، جهت گیری جنسی و توانایی فیزیکی توجه داشته باشید. تلاش کنید سوگیری های ناآگاهانه و ریشه دار و سایر رویه های تبعیض آمیز را درک و شناسایی کنید؛ همواره از رویکردهای معطوف به جنسیت/قومیت/نژاد/مذهب/و غیره استفاده کنید. تفاوت های زبانی و فرهنگی نیز مانع قوی مشارکت هستند، بنابراین مهم است زبان، کدهای اجتماعی، ارزش ها، دانش و ساختارهای گروه مد نظر گرفته شود، زیرا ممکن است گروه بر اساس مجموعه متفاوتی از ارزش ها، هنجارها و رویه ها عمل کند. اطمینان حاصل کنید که برای ترویج مشارکت و شمولیت افراد و گروه های متنوع، طیف وسیعی از تکنیک های تسهیل در دسترس باشد.

تاسیس رویه های هم آفرینی

توانمند سازی آوارگان اجباری برای ایفای نقش فعال و تأثیرگذار در تصمیم گیری هایی که بر زندگی آنها تأثیر می گذارد بدان معناست که نه تنها به خواست آنان گوش داده می شود، بلکه صدای آنان منجر به خلق برآیند می شود. مشارکت معنادار فراتر از مشورت و همکاری است. مشارکت معنادار به معنای درگیر کردن آوارگان اجباری در تصمیم گیری مشترک و هم آفرینی است. این کار مستلزم ایجاد ساختار تصمیم گیری عادلانه چند جانبه و تاسیس رویه های هم آفرینی در تمام سطوح کار از طراحی برنامه ها و راهبردها تا اجرای فعالیت ها و ارزیابی اثرات آن است.